

åstadkomma ordning och reda i dessa förhållanden, der det allmänna har så stora intressen att bevaka. Men då beslut om de mått och steg, som i detta hänseende kunna vara att vidtaga, böra vara grundade på en föregående utredning, som endast genom Kongl. Maj:ts försorg lär kunna företagas, så tillåter jag mig vördsamt föreslå,

att Riksdagen ville i underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes vidtaga de åtgärder, som kunna finnas nödiga för åstadkommande af kontroll öfver vården och förvaltningen af fromma stiftelser inom landet.

Stockholm den 25 januari 1897.

Gottfrid Billing.

N:o 5.

Af friherre **R. M. Klinckowström**, med åtskilliga förslag beträffande vissa delar af Kongl. Maj:ts vid innevarande riksdag afgifna proposition angående statsverkets tillstånd och behof.

Hvarje fosterlandsvän, som med uppmärksamhet genomgår vår senaste riksstat och många dylika från föregående år, märker med förvåning och bekymmer, huru såväl statsutskott och Riksdagar litet eller intet sysselsätta sig att enligt grundlagens föreskrift iakttaga nödiga indragningar och besparingar ¹⁾, utan låter hela den *ordinarie* staten qvarstå utan all

¹⁾ Se riksdagsordningen § 39.

granskning till vinnande af besparing, så vida ej Kongl. Maj:t deri föreslår någon förändring eller, i högst sällsynta fall, enskild motionär vinner gehör inför förstnämnda Riksdagens myndigheter. Och likväl utgör den ordinarie staten 3 gånger så stor summa att reglera som den *extra ordinarie* staten, hvilken senare stat numera utgör det enda föremålet för statsutskotts och Riksdagars finansiella arbete.

Att detta ej kan vara rätt, torde hvar och en finna, som medelst rikshufvudbokens kapitalkonto jemför de ordinarie anslagens belopp med hvad deraf årligen utgått, och svårt är ej att deraf inse, att många dylika anslag kunna utan afsaknad betydligt minskas, då de utan allt ändamål äro större än behöfligt är för att uppfylla sina bestämmelser.

Jag skall här nedan framlägga bevisen för denna min åsigt för endast några få dylika anslag i den ordinarie staten. Ännu många dylika anslag finnas att med samma rätt granskas och i sparsamhetsväg å nyo regleras.

Ordinarie anslag.

Fjerde hufvudtiteln.

Det icke garnisonerade infanteriets och det indelta kavalleriets vapenöfningar. Reservationsanslag.

Detta anslag, som i 1897 års riksstat är uppfördt med 1,099,440, kronor, har lemnat de tio åren, från och med år 1895, följande reservationer:

år 1895	391,965	kronor
» 1894	161,657	»
» 1893	79,791	»
» 1892	15,294	»
» 1891	37,095	»
» 1890	100,827	»
» 1889	169,097	»
» 1888	422,964	»
» 1887	508,915	»
» 1886	302,290	»
» 1885	316,605	»

Summa 2,506,500 kronor

eller i medeltal årligen en reservation af 250,650 kronor, med hvilken summa jag härmed får yrka,

att detta anslag minskas och således i 1898 års riksstat endast uppföres med 840,790 kronor.

Femte hufvudtiteln.

Lots- och fyrinrättningen med lifräddningsanstalterna. Reservationsanslag.

Enligt 1897 års riksstat utgår detta anslag med 1,400,000 kronor. Undersöker man hvilka reservationer enligt rikshufvudböckernas kapitalkonton under de senare 10 åren erhållits, så befinnas dessa reservationer utgjort:

år 1895	697,436 kronor
» 1894	762,779 »
» 1893	725,739 »
» 1892	630,541 »
» 1891	606,988 »
» 1890	444,569 »
» 1889	387,145 »
» 1888	245,951 »
» 1887	206,356 »
» 1886	207,617 »
» 1885	227,939 »

Summa 5,143,060 kronor

eller i medeltal ett öfverskott under de 10 ofvan uppgifna åren af 514,306 kronor årligen. Jag yrkar därför,

att det ifrågavarande anslaget måtte i 1898 års riksstat nedsättas till 885,694 kronor.

Sjette hufvudtiteln.

Väg- och vattenbyggnadsstaten (Vägundersökningar. Reservationsanslag).

Detta anslag utgår, enligt 1897 års riksstat, med 30,000 kronor. Efterser man i kapitalkontot till rikshufvudböckerna för de senaste åren, så utgöra besparingarna (reservationerna) årligen:

år 1895	25,433 kronor
» 1894	31,566 »
» 1893	26,407 »

Transport 83,406 kronor

	Transport	83,406 kronor
år 1892	20,421	»
» 1891	20,995	»
» 1890	33,833	»
» 1889	33,492	»
» 1888	32,669	»
» 1887	27,961	»
» 1886	26,524	»
Summa		279,301 kronor

eller i medeltal 27,930 kronor årligen, hvilket tillräckligt utvisar obehöfligheten af detta anslag på ordinarie stat, hvarför jag får yrka,

att detta anslag måtte såsom *ordinarie* anslag upphöra och i stället uppföras såsom *extra* anslag i 1898 års riksstat.

Skiften och afvittringar. Reservationsanslag. Är i 1897 års riksstat uppfördt med 63,000 kronor. Detta anslag uppvisar, enligt rikshufvudböckernas kapitalkonton, följande reservationer, under de senare tio åren:

år 1895	116,069 kronor
» 1894	108,229 »
» 1893	126,371 »
» 1892	140,880 »
» 1891	153,033 »
» 1890	169,172 »
» 1889	144,880 »
» 1888	132,695 »
» 1887	149,767 »
» 1886	154,958 »
» 1885	151,027 »

Summa 1,547,081 kronor

eller i medeltal under hvarthdera af de 10 åren 154,708 kronor, som, efter hvad jag kan förstå, visar att anslaget blifvit så högt tilltaget, att de årliga besparingarna blifvit troligen redan *före* de här anförda 10 åren betydliga och år efter år upptagits såsom reservationer utan att behöfva användas. Jag yrkar,

att Riksdagen ville besluta, att detta anslag måtte i 1898 års riksstat upphöra att vara *reservationsanslag*.

Hästaafvelns förbättrande. Reservationsanslag.

I 1897 års riksstat är detta anslag uppfördt med 108,550 kronor.

Efterser man i kapitalkontot till rikshufvudboken för de senare 10 åren, så befinnas reservationerna årligen hafva utgjort:

år 1895	159,779	kronor
» 1894	168,099	»
» 1893	157,417	»
» 1892	165,570	»
» 1891	116,879	»
» 1890	81,322	»
» 1889	80,382	»
» 1888	83,386	»
» 1887	98,092	»
» 1886	80,858	»
» 1885	79,792	»

Summa 1,271,576 kronor

eller i medeltal årligen en summa af 127,157 kronor.

På grund häraf får jag yrka,

att Riksdagen ville besluta att i 1898 års riksstat uppföra detta anslag med ett belopp af endast 50,000 kronor och låta det upphöra att vara reservationsanslag.

Sjunde hufvudtiteln.

Telegrafverket. Har i 1897 års riksstat ett anslag af 1,410,000 kronor såsom reservationsanslag att af telegrafmedlen direkt utgå. Efterser man i de senare 10 årens kapitalkonton till rikshufvudböckerna de reservationer, som årligen insparats å detta anslag, så befinnas dessa hafva varit:

år 1895	234,131	kronor
» 1894	217,429	»
» 1893	288,174	»
» 1892	358,869	»
» 1891	300,493	»
» 1890	266,381	»
» 1889	260,429	»
» 1888	238,183	»
» 1887	67,445	»
» 1886	84,512	»
» 1885	133,034	»

Summa 2,449,080 kronor

eller i medeltal årligen 244,908 kronor. Häraf synes mig onödigt att i 1898 års riksstat uppföra detta anslag till högre belopp än till 1,165,100 kronor, som jag härmed får yrka det Riksdagen måtte besluta. Jag finner derjemte Riksdagens medgifvande att låta detta anslag utgå direkte af telegrafmedlen vara otjenligt och minska Riksdagens dispositionsrätt öfver statens utgifter, hvarför jag får yrka,

att detta medgifvande måtte af Riksdagen i 1898 års riksstat uteslutas.

Skogsväsendet. Anslaget i 1897 års riksstat till detta ändamål är under olika titlar, deraf 563,892 kronor såsom reservationsanslag, uppfördt med en slutsumma af 1,143,200 kronor.

Enligt rikshufvudböckernas kapitalkonton för de 10 senare åren, utgjorde reservationerna å detta anslag för

år 1895	224,547 kronor
» 1894	136,150 »
» 1893	129,825 »
» 1892	128,988 »
» 1891	113,701 »
» 1890	86,488 »
» 1889	53,864 »
» 1888	42,378 »
» 1887	38,101 »
» 1886	110,603 »
» 1885	205,748 »

Summa 1,270,393 kronor

eller i medeltal årligen en summa af 127,039 kronor.

Till följd af förestående utredning får jag härmed yrka,

att detta anslags slutsumma upptages till endast 1,016,161 kronor.

Åttonde hufvudtiteln.

Allmänna läroverken. Reservationsanslag. Detta anslag är i 1897 års riksstat uppfördt med 2,910,380 kronor. Genomgår man rikshufvudbokens kapitalkonton rörande detta anslag för de senare 10 åren, så befinnas de årliga reservationerna hafva utgjort:

år 1895	175,909 kronor
» 1894	220,242 »
» 1893	274,470 »
» 1892	308,057 »
» 1891	290,489 »
» 1890	660,422 »
» 1889	578,426 »
» 1888	483,518 »
» 1887	367,143 »
» 1886	444,716 »
» 1885	403,353 »

Summa 4,206,745 kronor

eller i medeltal årligen 420,674 kronor.

På grund af denna utredning får jag yrka,

att Riksdagen måtte nedsätta detta anslag i 1898 års riksstat till 2,489,635 kronor.

Nionde hufvudtiteln.

Anslaget för blesserade officerare och underofficerare. Reservationsanslag är i 1897 års riksstat uppfördt med 4,000 kronor. Undersöker man hvilka reservationer på nämnda anslag under de senare 10 åren uppstått, så finnas dessa utgjort:

år 1895	31,592 kronor
» 1894	29,992 »
» 1893	28,392 »
» 1892	26,792 »
» 1891	25,226 »
» 1890	24,026 »
» 1889	22,826 »
» 1888	22,292 »
» 1887	21,092 »
» 1886	19,292 »
» 1885	19,292 »

Summa 270,814 kronor

eller i medeltal 27,081 kronor årligen.

Då numera blesserade officerare och underofficerare i allmänhet ej ofta förekomma;

Då Kongl. Maj:t för hvarje sådant fall kan äska lämpligt understöd af Riksdagen;

Då dessa onödigt hopade reservationer synes mig olämpliga
får jag härmed yrka,

att Riksdagen ville besluta, att hela detta anslag
måtte uteslutas i 1898 års riksstat.

Hvad beträffar statsregleringens *extra* utgifter, så tror jag det noga öfverensstämmer med grundlagens föreskrifter att dervid iakttages så stor sparsamhet som möjligt är, och att alla onödiga anslag afslås.

Hvad nu denna första synpunkten eller den *allmänna sparsamheten* beträffar, får jag påminna Riksdagen derom, att Kongl. Maj:t bär intet ansvar för det förslag till afgifter, som Kongl. Maj:t pröfvar vara nödiga. Hela ansvaret för statens utgifter och för bevillningen ligger, enligt grundlagen, ensamt på Riksdagen. Och denna grundlagens föreskrift finner jag både ganska nödig och nyttig. Hvad nu de statsutgifter beträffar, som här af Kongl. Maj:t föreslagits, synes det mig, att deri ganska stora besparingar kunna åstadkommas; och att sådana äro nödvändiga, derom skall mitt anförande, hoppas jag, lemna många talande bevis. Jag har endast fäst mig vid besparingar i de stora anslagen och lemna å sido de mindre besparingarna, hvilka dock, tagna tillsammans, i hela sin summa säkerligen komma att utgöra åtskilliga millioner. Jag har endast ifrågasatt de större besparingarna för att ej besvara Riksdagen och kammaren med att ingå i flere små detaljer.

Först och främst måste jag nämna, att de tillgångar, som enligt Kongl. Maj:ts proposition visat sig finnas för utgifternas bestridande, äro högst betydliga. Om vi jemföra de statsutgifter, som under 20 år med 10 års mellanrum af Riksdagen beslutits, finna vi, att år 1876 utgingo dessa utgifter med 82,514,600 kronor, och 10 år derefter — hvilket är högst märkligt — med nära nog samma summa, nemligen 82,354,500 kronor. Och nu för år 1896 beviljades enligt Riksdagens beslut 100,534,000 kronor. Således under de 10 åren mellan 1876 och 1886 hade ingen förändring egt rum, men under de senaste 10 åren mellan 1886 och 1896 hade riksstaten ökats med nära 18 millioner. Detta är en ofantlig skilnad, mine herrar! Jag vet väl, att mina motståndare komma att invända, att många regleringar af statsförhållandena i finansiellt och statsekonomiskt hänseende under dessa senaste 10 åren egt rum. Ja, det är sant. Men der finnas ändock många utgifter, som icke kunna så väl försvaras som

dess reorganisationer. Och nu till 1897 har Kongl. Maj:t tagit ut steget — ett ofantligt steg! — för att öka riksstaten blott på ett år från 100,534,000 kronor till 114,711,000 kronor.

Se vi på Kongl. Maj:ts nu föreliggande statsverksproposition, finna vi den föreslagna utgiftsstaten upptagen till 119,276,000 kronor!! Jag kan ej anse det förenligt med mitt samvete att icke försöka, så vidt på mig ankommer, bjuda till att nedbringa denna för blott ett år så ofantliga ökning i statsutgifterna. Besparingen å föregående årens reglering har, såsom herrarne veta, blifvit af Kongl. Maj:t uppgifven till 14,229,000 kronor, som nu skulle för nu ifrågavarande statsreglering anvisas. Kongl. Maj:t har gjort anspråk på större delen af bankovinsten för 1896, som äfven är en tillgång utgörande 2,790,000 kronor. Dessutom ha vi för statens behof till förskott den så kallade kassaförlagsfonden, utgörande för närvarande omkring 15 millioner kronor, som Kongl. Maj:t i sin nådiga proposition föreslagit att öka med 105,700 kronor. Och detta tyckes verkligen vara en sådan tillgång, att vi borde kunna med rättvisa och billighet göra anspråk på att undgå att äfven tillsläppa Riksbankens vinst.

Extra ordinarie anslag.

Fjerde hufvudtiteln:

Utöfver det till fortsatt anskaffning af nya *eldhandvapen* åt armén beviljade, men ännu ej anvisade belopp 3,618,750 kronor äskar nu Kongl. Maj:t i punkt 15, på extra stat 7,482,250 kronor, samt att af sålunda beviljade medel till utgående under år 1898 måtte utgå 1,466,750 kronor.

Då Riksdagen ej torde vilja undandraga den enskilda och statsindustrin inom landet tillverkningen af arméns beväpning med eldhandvapen och vid förra Riksdagen ådagalades att inom riket mer än 15,000 dylika vapen ej kunde årligen tillverkas;

Då ingen brädska måtte vara med de ifrågavarande eldhandvapnen, emedan Kongl. Maj:t tyckes försmå att så hastigt ske kan fullborda flottans nybyggnad, hvilket genom upptagande af ett ouppsägbart inhemskt lån på 66 millioner kunde åstadkommas och *derjemte* nödiga medel för eldvapen och fästningsbyggnader skulle erhållas, hvarom mera här nedan, vid frågan om flottans nybyggnad; får jag här yrka,

att med afslag å Kongl. Maj:ts här ofvan begärda anslag måtte för nu ifrågavarande statsreglering af Riks-

dagen beviljas till nya eldhandvapen åt armén 860,250 kronor, och till anskaffning af mobiliseringsammunition till eldvapen åt armén 600,000 kronor.

I punkten 23 har Kongl. Maj:t äskat till påbörjande af fästningsarbeten vid inloppet till Göteborg 500,000 kronor och i punkten 24 till påbörjande af befästningsanläggningar vid Boden 500,000 kronor.

Då ett ouppsägbart inhemskt lån på 66 millioner kronor mycket hastigare och fullständigare kommer att bidraga till fullbordande af dessa befästningar och utan beskattning af svenska folket, så yrkar jag,

att dessa båda här ofvan omnämnda anslag hvartdera å 500,000 kronor, måtte af Riksdagen afslås.

Femte hufvudtiteln.

Med afseende på min anmärkning mot att småningom bestrida flottans nybyggnad med statsverkets årliga besparingar eller måhända ökad beskattning, så kan jag icke undgå att äfven deremot lifligt opponera mig. Jag har tre gånger motionerat om sättet att anskaffa medel till flottans nybyggnad utan att betunga Sveriges skattdragande invånare med direkta skatter, hvilket ock skulle medföra den i militäriskt afseende så utomordentligt stora fördelen, att, då enligt Kongl. Maj:ts förslag flottans nybyggnad skulle kräfvä en tid af omkring 10 till 15 år, denna nybyggnad enligt det af mig föreslagna sättet skulle kunna vara fullbordad efter 5 å 6 år. Detta synes mig vara en i militäriskt afseende så solklar fördel, att det är mig en gåta, att Kongl. Maj:t nu ryggar tillbaka för detta militärlån, så mycket mera som man utaf det den kongl. propositionen vid 1896 års riksdag åtföljande statsrådsprotokollet inhämtat, hurusom så väl hans exellens herr statsministern som chefen för sjöförsvarsdepartementet i princip gillat ett lån till åstadkommande af flottans komplettering genom nybyggnad. Detta är så mycket bedröfligare, som en dylik utväg, enligt min åsigt, är den enda, hvarpå denna viktiga fråga kan finna sin lösning. Hvar och en, som med uppmärksamhet läst vår senaste krigshistoria, bör kunna vitsorda, att krig ofta uppstå, då man minst anar det, och att krig icke lägger fingrarna emellan, då det gäller att på det grundligaste sätt sköfva det fiendtliga landets områden och kuster. Derpå hafva vi många bevis allt sedan Carl den XII:s dagar ända till vårt sista olyckliga krig med Ryssland. Och här rör det sig, mina herrar, om högst be-

tydliga summor, ty fiendens öfverlägsna lätta kryssareflottor kunna utan någon förlust för dem sjelfva sköfva hela vårt kustland från Haparanda ända till Ystad; de kunna brandskatta våra öppna städer och bränna dem; de kunna förstöra våra verk och inrättningar, ruinera vår industri, med ett ord begå alla tänkbara ohyggligheter mot folk och egendom, och vi hafva för närvarande ingen möjlighet att skydda oss deremot. Derför har jag ansett och helt visst på goda skäl, ty jag tror mig något förstå dessa frågor, att *det viktigaste* för oss i militäriskt afseende är att utan uppskof försätta vår flotta i det skick, att den, enligt sakkunniges mening, förmår skydda oss mot dessa ohyggligheter längs hela vår Östersjökust.

Jag inlemnade vid 1895 och 1896 årens riksdagar, i sammanhang med den kritik jag gjorde mot Kongl. Maj:ts då föreliggande proposition, mitt förslag rörande denna fråga, och det lydde på följande sätt: »Att Riksdagen ville afslå Kongl. Maj:ts här ofvan omnämnda förslag till anskaffande af medel på extra stat för nybyggnad af flottans sjögående fartygsmateriel, och att deremot Riksdagen ville besluta att för anskaffning af medel härtill anbefalla riksgäldskontoret upptagande af ett från de enskilda lånegifvarnes — allmänhetens — sida uppsägbart statslån på 50 millioner kronor, med samma bestämmelser i öfrigt, som blifvit fastställda beträffande 1887 års endast från statens sida uppsägbara lån löpande med 3 ⁶/₁₀ procent ränta, att halfårsvis af riksgäldskontoret utbetalas. Obligationerna böra, till vinnande af nödig skyndsam realisation, kunna säljas till högst 10 procent under pari och endast i den mån den nya krigsmaterielen på svenska verkstäder och skeppsvarf hinner tillverkas, dock icke till högre nominelt belopp än 10 millioner kronor årligen. Genom realisation af det ofvan föreslagna obligationsbeloppet till 90 procent skulle erhållas 45 millioner kronor, som, löpande med omkring 4 procent, skulle fordra för räntans betalande omkring 1,800,000 kronor årligen».

Jag har hos sakkunnige män i hufvudstaden förfrågat mig rörande framgången af ett dylikt lån på penningmarknaden, och de hafva försäkrat mig, att någon reduktion af obligationernas nominella belopp icke behöfves, ty det skulle blifva första klassens papper och sannolikt gå upp till 100 procent och derutöfver. Sjelf har jag nyligen inköpt några obligationer af precis samma riksgäldskontorets uppsägbara lån, och för några dagar sedan stodo de uti 101 procent. De äro så begärliga papper, att det ej är tvifvel underkastadt, att de kunna försälgas till nominella beloppet.

Jag har förut nämnt, att såväl statsministern som sjöministern i princip uttalat sig för ett dylikt lån, och det bevisar deras klokhets i finanssielt hänseende.

Med anledning af den motion i denna fråga, som jag vill minnas

väcktes inom båda kamrarna vid 1895 års riksdag och afsåg att, jemte flottans nybyggnad, äfven användas till nödiga fästningsbyggnader och anskaffning af eldvapen för armén, och hvilken motion därför föreslog det ifrågavarande lånets belopp något högre än hvad jag vid 1895 och 1896 års riksdagar yrkade, får jag nu yrka:

att beloppet af detta nu ifrågasatta lån bestämes till sextiosex millioner kronor, att utgå med högst tio millioner kronor hvarje år och att de besparingar å statsregleringen årligen, som ej af Riksdagen beslutas användas till statsregleringen, användes *först* till nu ifrågasatta tio millioner kronor och fyllnaden till tio millioner kronor derefter sker genom af riksgäldskontoret upptaget inhemska lån mot af nämnda kontor ouppsägbara obligationer, löpande med 3 $\frac{6}{10}$ procent årlig ränta. I öfrigt vidhåller jag i alla afseenden de vid 1896 års af mig uttalade nu ofvan angifna grunder i denna fråga.

På grund af detta ofvan nämnda förslag får jag derjemte yrka:

att nedan upptagna, af Kongl. Maj:t äskade anslag:
I punkten 11, angående anvisning under år 1898 till anskaffning af fartygsmateriel 6,340,000 kronor måtte nedsättas till 3,000,000 kronor samt att följande af Kongl. Maj:t äskade anslag:

I punkten 12, till anskaffning af kanoner till flottans fartyg 115,000 kr.

I punkten 13, artilleriammunition för fartygen 86,000 »

I punkten 14, bomullskrut för torpeder 5,000 »

I punkten 17, ny docka i Karlskrona 475,000 kronor, deraf för år 1898 150,000 »
måtte af Riksdagen samtliga afslås.

Sjunde hufvudtiteln.

Punkt 2. Den nya *Posthusbyggnaden* har, på sätt generalpoststyrelsen behandlat denna fråga, blifvit en stor fråga, synnerligen beträffande

kostnad och bekvämlighet för allmänheten. Meningen vore att öfvergifva det nuvarande så kallade nya posthuset vid Röda bodarne och, utan hänsyn till allmänhetens bekvämlighet, uppföra ett palatslikt nytt posthus långt upp vid Vasagatan, mellan Mästersamuels- och Bryggaregatan. Det kan väl icke vara obekant för generalpoststyrelsen, att de flesta större tidningar hafva med betydliga kostnader förskaffat sig lokaler för sin verksamhet i närheten af nuvarande posthuset vid Röda bodarna. Vi äro ett fattigt folk och böra inrätta oss hushållsaktigt efter våra tillgångar; men att föreslå ett nytt posthus för en kostnad af 2,739,000 kronor, när vi redan hafva två posthus af rätt ansenliga dimensioner och dessutom åtskilliga lokaler för postverkets räkning förhryda, synes mig vara oklokt och föga välbetänkt.

Det synes mig varit rigtigare, om generalpoststyrelsen velat efterforska, om ej en tomt i den största närhet af det nuvarande nya posthuset kunnat förvärfvas. En sådan tomt finnes, utgörande ett helt kvarter, begränsadt af Karduansmakaregatan, Klara Södra- och Vestra Kyrkogatorna samt lilla Vattugatan. Detta kvarter är endast bebygdt af 3 hus, hvaraf de 2:ne största kunna med all säkerhet bekommas, och den återstående mindre lägenheten kanske äfven godvilligt men annars genom expropriation. Hela denna besittning skulle kanske endast kosta 8 à 900,000 kronor. Om sedan de tvenne stora husen midt emot det nuvarande posthusets norra fasad förbundnes med detta senare hus medelst täckta murade broar öfver Karduansmakaregatan, så skulle derigenom allt nödigt utrymme erhållas.

På grund af hvad jag nu anfört får jag härmed yrka,

att Riksdagen ville **afslå** Kongl. Maj:ts förslag till inköp af en tomt till ny posthusbyggnad och anslag till samma byggnads uppförande.

I punkten 9 äskar Kongl. Maj:t till anordnande af en *telegrafförbindelse* mellan Gotland och Dalarö, öfver Gottska Sandö och Hufvudskär, 176,000 kronor. Då, enligt det sjunde hufvudtiteln bifogade statsrådsprotokoll erfares, att en telegrafförbindelse mellan Gotland till fastlandet öfver Öland redan finnes, måste jag anse denna stora utgift onödig, och yrkar därför,

att detta af Kongl. Maj:t ofvan äskade anslag måtte af Riksdagen **afslås**.

I punkten 10 har Kongl. Maj:t äskat till anläggning af telefonledningar från Svinesund till Malmö; från Stockholm till Göteborg; från Stockholm till Malmö; från Hernösand till Piteå och från Haparanda till Pajala — ett anslag af 1,091,000 kronor att under 3 år utgå, och att för 1898 deraf måtte anvisas 395,000 kronor.

Genomläser man med uppmärksamhet statsrådsprotokollet i denna fråga, kan ej nekas att mellan flera af här uppräknade orter telefonledningar redan finnas och de orter der sådan ledning icke finnes är i de flesta fall telegrafförbindelse upprättad. Jag yrkar därför,

att det för samtliga ofvan uppräknade orter af Kongl. Maj:t äskade anslag af 1,091,000 kronor måtte af Riksdagen **afslås**.

På grund af hvad jag här ofvan yrkar, skulle, om Riksdagen bifaller mina yrkanden, besparas:

På den ordinarie staten

å fjerde hufvudtiteln: å det icke garnisonerade infanteriets och kavaleriets vapenöfningar 212,648 kronor;

å femte hufvudtiteln: Lots- och fyrinrättningar med lifräddningsanstalterna 514,306 kronor;

å sjette hufvudtiteln: å Väg- och vattenbyggnadsstaten (Vägundersökningar) 30,000 kronor;

Skiften och afvittringar: 63,000 kronor, yrkar jag måtte upphöra att vara reservationsanslag;

Hästafvelns förbättrande: 58,550 kronor och derjemte upphöra att vara reservationsanslag;

å sjunde hufvudtiteln: Telegrafverket, hvilkets utgifter direkte utgå af telegrafmedlen, har jag ofvan på angifna skäl yrkat en besparing af 244,900 kronor;

Skogsväsendet: har jag yrkat en besparing af 127,039 kronor;

å åttonde hufvudtiteln: Allmänna läroverken: yrkas en besparing af 420,745 kronor;

å nionde hufvudtiteln: anslaget för blesserade öfver- och underofficerare 4,000 kronor, yrkar jag, på ofvan angifna skäl, måtte upphöra att utgå på den ordinarie staten;

eller sammanlagdt på ordinarie utgiftsstaten 1,612,188 kronor nu yrkade besparingar.

Extraordinarie utgiftsstaten:

De besparingar, jag yrkat måtte af Riksdagen beslutas i de anslag Kongl. Maj:t äskat å denna stat, äro:

Å fjerde hufvudtiteln:

Eldhandvapen för armén	606,500 kronor;
Fästningsarbeten vid Göteborg	500,000 »
Fästningsarbeten vid Boden	500,000 »
Mobiliseringsammunition till eldhandvapen åt armén...	150,000 »

Å femte hufvudtiteln:

Till flottans nybyggnad	3,340,000 »
» anskaffning af kanoner till flottans fartyg	115,000 »
» artilleriammunition för fartygen	86,000 »
» bomullskrut för torpeder	5,000 »
» docka i Karlskrona	150,000 »

Å sjunde hufvudtiteln:

Nybyggnad för postverket	200,000 »
Telegrafförbindelser	176,000 »
Telefonledningar	395,000 »
eller sammanlagdt på den extra ordinarie utgiftsstaten yrkade besparingar	7,023,500 »

Hvad statsverkets **inkomster** beträffa har jag yrkat:

Höjning af tullinkomsterna med	2,000,000 kronor;
Afslag å Kongl. Maj:ts förslag att taga i anspråk af bankens vinstmedel för 1898 års statsreglering ...	2,790,000 »
Af postmedlen, till följd af afslag yrkadt å ny byggnad för postverket, en tillökning af postmedlens in- komst af	200,000 »

Om remiss af denna motion till statsutskottet får jag vördsamt anhålla.

Stockholm den 25 januari 1897.

R. M. Klinckowström.
Ledamot af Riksdagens I:a Kammare
för Elfsborgs län.